

CARNET PSIHO-LOGIC

IPOTEZE

de Paul Popescu Neveanu

S-a spus deseori că nici nu există comunicare telepatică, ci ar fi doar unele coincidențe, jocuri ale întâmplării. Uneori poate și așa, însă lucrurile nu stau doar așa. Astăzi, când fenomenele telepatice au intrat în centrul atenției a numeroși savanți reputeți, fiind urmărite cu rigurozitate de instituții științifice din cele mai serioase și competente, s-a ajuns cel puțin la concluzia fermă că există telepatie, ca fenomen real și obiectiv.

Tipice pentru telepatie sînt cazurile, de mult cunoscute, ale neliniștii, alarmei ce cuprind subit și deseori rațional — inexplicabil pe cineva, exact în momentul în care, undeva departe, o ființă apropiată trece printr-o primejdie mortală, sau mult comentata situație a apariției subite a reprezentării unui prieten cu câteva momente înainte de a-l întâlni ori înainte ca el să-și bată la ușă („vorbeam de lup...”) S-au înregistrat și studiat cazuri în care imaginile pe care le are o persoană în momente de șoc emoțional, apar ca a-tare la altele ce absentează din locul respectiv. În consecință, s-a apreciat că se transmite imaginea sau chiar gândurile (cuîntul telepatie, etimologic, sensul de transmitere a gândurilor). În aceste a-precieri, oamenii de știință introduc un corectiv obligatoriu: ei arată că, de fapt, nu se transmite nemijlocit produse psihice — emoții, imagini, gânduri — ci acele energii materiale care sînt implicate în activitatea psihică a subiectului emițător iar subiectul receptor — influențat fizic — energetic face starea psihică analogă. Există deci purtători materiali, semnale discrete a căror natură încă nu o cunoaștem. Efortul de a identifica conținutul fizic al mesajului telepatie se leagă de cele mai triducite și subtile cercetări ale fizicii și biologiei contemporane. Profesorul italiana F. Cozzaneali, care a lucrat cu colaboratorii descoperitorului radioului, Marconi, a susținut în 1925 că telepatia este datorată unor unde electromagnetice. Electronistul B. Kajinski a calculat și analizat posibilitățile neuronului de a emite vibrații analoge undelor hertziene și de aceea el vorbește asemenea fiziologului rus Lazarev și a fizicianului englez Barret de creier, ca un radiobiologic. Nu s-au cules încă dovezi concrete privind baza electromagnetică a telepatiei, ci dimpotrivă. Fiziologii sovietici acad. L. L. Vasiliev a demonstrat că mesajul extrasensorial se transmite și între subiecți aflați în camere perfect izolate metalic și care, după cum se știe, nu permit circulația undelor electromagnetice. S-a presupus că poate este vorba de unde electromagnetice de lungimi maxime și frecvențe minime care după datele noi nu sînt oprite de izolația metalică. Totuși, ipoteza electromagnetică a telepatiei este treptat abandonată. Chiar Berger, constructorul aparatului prin care se înregistrează biocurenții creierului a contestat-o. Se urmăresc și alte radiații, alte modalități energetice pentru a se ajunge la o explicație. Din acest punct de vedere, menționăm părerea fizicianului german, laureat al Premiului Nobel, P. Jordan. Aceasta presupune că dacă relația telepatie nu depinde de distanță și nu cunoaște opreliști, atunci înseamnă că este realizată printr-o energie asemănătoare cu cea a cîmpului gravitațional. Francezii Warcollier și Kherumain merg pe linia confruntării telepatiei cu teoria informației și cibernetice. Din aceasta se trag multe concluzii interesante și, în orice caz, se explică de ce informația comunicată nu depinde de cantitatea de energie

utilizată. Aceasta este, desigur, înfîmă și tocmai de aceea, probabil, mijloacele tehnice contemporane nu ajung să o capteze.

Se încearcă și elaborarea unui model matematic al telepatiei. După cum vedem, problema este încă în stadiul discuțiilor teoretice. Spiritualității vor încerca, desigur, să speculeze situația atîta timp cit nu dispunem de un suport material demonstrat. Ei sînt însă serios handicapați de înfirmarea unei teze pe care se sprijineau, realitatea dovăduindu-se a fi cu totul altfel. Se spunea că telepatia dacă nu există decît la om, totuși a progresat continuu pe scara de la animal la om. Experimentele făcute de zoopsihologii și parapsihologii umani au dovedit însă că la animalele inferioare (insecte, păsări) relația telepatie este mult mai răspîndită și infailibilă comparativ cu situația la oameni. Așa sînt, de pildă, fluturii de noapte care se cheamă fără greș de la distanță mare și, după cum o dovedesc experimentele lui Fabri, nu o pot face altfel decît prin emisiune-recepție de radiații de ordin microfizic. La om cele mai reușite experimente telepatice dau maximum 70 la sută reușită. Și apoi nu orice persoană este accesibilă comunicării telepatice. Și mai este o chestiune curioasă: debilității mintali s-au dovedit a fi cei mai buni și productivi percipientii ai mesajelor telepatice. Semnificativ este faptul că, între oameni, comunicarea telepatie nu se răspîndește asupra nivelurilor superioare ale cunoașterii. În nenumăratele experimente efectuate nu s-a putut demonstra că se pot comunica cifre, idei noi, raționamente, povești. Experimentele telepatice, efectuate actualmente în multe țări, prevăd ca, la un moment dinaintea convenit, percipientul aflat într-un al loc, fie și la mii de km. distanță, să facă unul dintr-un număr de desene prestabilite. Sau să aleagă unul din 5 cartoane pe care sînt gravate figuri. Se înțelege că în acel moment inductorul (emițătorul) desenează, privește și reprezintă viu figura probată dînd cu încordare comenzi percipientului. Prin urmare, o simplă operație de alegere dintr-o colecție de figuri, dinaintea stabilite. De ce totuși colecția constă doar din cinci elemente? Parapsihologii americani Soala și Bateman susțin că numai în astfel de condiții se pot efectua experimente concludente. Considerăm că aceasta se explică prin faptul că volumul atenției concomitente nu poate cuprinde mai mult de 5 elemente, iar inducția telepatie se realizează doar un moment și nu presupune o largă desfășurare de fază. În orice caz, în multe experimente s-a constatat o reușită care depășește cota de posibilitate (coincidență).

Semnălmă încă o condiție restrictivă. Transmiterea nu se poate face între persoane necunoscute; între inductori și percipient trebuie să fie un acord, o potrivire. Se presupune că acordul există din simetria ritmurilor nervo-musculare și vegetative și problema este minuțios cercetată în laboratoare. Rezultatele obținute în experimente de telepatie comparativ cu cele puse pe seama cazurilor spontane ne apar ca modeste deoarece emoțiile extrem de puternice care potențează mult comunicarea telepatie aparută spontan nu pot fi suscitade pe cale artificială.

Telepatia este un fenomen fără prea mare însemnătate în viața oamenilor, ea este însă de o mare actualitate științifică; telepatia a încetat să fie ceva senzațional, dar necesită cea mai competentă și serioasă analiză științifică.

În atelierul de etirat fire al Uzinelor de fire și fibre sintetice Săvinești

Încă o bială (Sala Dalles din Capitală).

UN APLAUDAT EVENIMENT MUZICAL

CONCERTUL TINERILOR LAUREAȚI

MARINA KRILOVICI
ILEANA COTRUBAȘ
RADU LUPU
LUDOVIC KONYA
IONEL PANTEA

Am în față o succintă statistică care mi se pare că demonstrează din plin valabilitatea afirmației lui Enescu „România este țara cu care muzica se poate mîndri”. Numai în 1966, participînd la 11 concursuri muzicale internaționale (printre ele concursurile „Ceasovski”, „Van Cliburn”, „Schumann”, concursul de la Hertongenbosch, concursul internațional de la München, de la Bruzelles), 16 tineri soli ai artei muzicale românești au dobîndit 19 premii de prestigiu.

După o îndelungată așteptare, forurile organizatorice au găsit, în sfîrșit, modalitatea de a prezenta și publicului nostru într-o suită de spectacole sintetice, artiștii tineri purtători ai laurilor unor concursuri internaționale. Inițiativa Oficiului pentru Spectacole Artistice este, desigur, meritorie. Primul concert din ciclul închinat tinerilor laureați a fost un spectacol de înaltă înaltă artistică, un real eveniment în viața muzicală a Capitalei, un prilej pentru pedagogi, critici și public de a trage o serie de concluzii cu privire la stadiul actual al formării tinerilor interpreți în școlile și instituțiile noastre.

Deschizătorul de coloană al serii dedicate tinerilor interpreți a fost Radu Lupu. Laureatul concursului american de la Fort Worth, pianistul care întreprinde în lunile acestea un vast turneu în marile săli de concert ale Europei, și Americii, a programat — din amplitudinea sa repertoriu la această „confruntare” bucureșteană opusul beethovenian care i-a adus laurii anulului 1966. În primul său concert bucureștean, Radu

Lupu ne-a părut, la cel 22 de ani, purtătorul unei excepționale maturități. Mai puțin clocotitor decît ne-am fi

așteptat, Radu Lupu pătrunde spre izvoarele partiturilor, gîndurile sale îndreptîndu-se în primul rînd spre redarea

Radu Lupu interpretînd Concertul nr 3 de Beethoven
Foto: AGERPRES

stilului, spre o delicată și simplitate decantare a frazelor. Cele două bis-uri chopiniene (o Nocturnă și o Mazurcă) a continuat aceeași linie interpretativă, au impus prin același respect față de text, conturînd acele coordonate poetice ale stilului său interpretativ. Remarcabil au fost și cei 4 cântreți: Ludovic Konya, Ileana Cotrubăș, Ionel Pantea și Marina Krilovici — prezenți în partea a II-a a programului. Fiecare dintre ei este posesorul nu numai al unei voci frumoase, de amplitudine, ci și al unei deosebite muzicalități, al unei impecabile tehnici.

Marina Krilovici, marea revelație a celei de a III-a ediții a Concursului enescian, își continuă cu succes drumurile spre marea artă. Rugăciunea și Aria Desdemonei din „Othello”-ul lui Verdi au avut rezonanțe unice. Lăudabilă este și ideea integrării unei piese românești în programul fiecărui participant. Concertul ne-a oferit astfel, la un înalt nivel artistic, un buchet dintre cele mai frumoase piese românești.

În sfîrșit, în așteptarea celorlalte concerte ale laureaților anului 1966, toate felițiile Orchestrei Cinematografiei și dirijorul Constantin Bugeanu (din păcate atît de puțin prezenți în această stagiune pe așezile concertistice) pentru dragostea, căldura cu care i-au acompaniat pe cei 5 tineri protagoniști.

IOSIF SAVA

NE Scriu CÎȘTIGĂTORII CONCURSULUI NOSTRU

ÎNSEMĂRI DE CĂLĂTORIE

La concursul „Cunoașteți această imagine” au sosit la redacție mii de scrisori. Cele mai multe dintre ele au cuprins amănunțit interesante privind fotografiile publicate, fapt care confirmă, o dată în plus, interesul tinerilor pentru cunoașterea transformărilor petrecute în munca, viața, cultura poporului nostru. Trei tineri care au cîștigat premiul „excursii în străinătate” au trimis ziarului — la întoarcerea în țară — impresii din locurile vizitate, pe care le publicăm în numărul de față.

PRAGA

Este foarte greu să spun ce mi-a plăcut mai mult. Au fost zile pe care nu le voi uita. Praga m-a entuziasmat îndeosebi. Orașul de pe Vltava este un mare centru industrial și cultural al Cehoslovaciei, al cărui teatru de operă „B. Smetana” găzdu-

iește anual Festivalul muzical internațional „Primăvara la Praga”. Răsfoiesc de multe ori agenda în care am consemat locurile vizitate. Sînt prezente monumentale ce înfrumusează vechile cartiere ale „Orașului de aur”, Catedrala Sf. Nicolae, construită în stil baroc de 3 familii în secolul XVIII etc. În Praga am ascultat glasul celor 27 de

AURELIA SAMOILĂ

ION CARPEN

VIRGINIA RĂUȚOIU

BUDAPESTA

Am parcurs același itinerariu cu tovarășa Samoilă, așa că n-am să mai repet cele spuse de dînsa cu privire la Praga, deși așa și tentat. Din noianul amintirilor îmi revine cu ușurință cea legată de Lidice. E toamnă mohorîtă, dar mulți dintre trandafirii primii din întreaga lume sînt înfloriți. Mi s-au părut un ris optimist în ploaia toamnei.

Un nou popas, mai lung, Budapesta. Ghidul ne-a purtat prin întregul oraș. Am vizitat ansamblul arhitectonic în care se inseriu podurile de peste bîtrînul Danubiu, clădirea Adunării de stat, cetatea și palatul de pe muntele Gellert, Galeria națională de artă, cartiere noi construite în stil modern. Locurile, monumentele istorice ne-au prilejuit

AURELIA SAMOILĂ
dactilografă
Ministerul Metalurgiei

COMEDIA DE LA ESTRADĂ

ÎNSEMĂRI DE SPECTATOR

Avem și revistă, avem și „varieté”, ba chiar și „music-hall”: nimic din ce-i omenească nu ne e străin. Avem șansă: putem azi să vedem cuplete, giups, putem vedea acrobații și dans și... stelu! Șlagărele nu-s ele noi, dar sînt celebre: le fredonează toată lumea — cu mic, cu mare și nu de azi, de ieri; de ani! E greu de afirmat că, hoțărîre că traducerea textelor străine ar fi bine venită. Avem textieri și ne ajung. Ne mai trebuie și traducători? Dar de multe ori limbile în care se interpretează sînt, numai în linii mari, străine. Cum se vede, situația e „complexă”: o piesă reușită pe care te temi să nu o alterezi prin traducere, dar în loc să-ți creze iluzia autenticității, te intrigă prin „localizări” nepevzute. Dacă vrei s-o traduci, risi: doar tu și bleac să potrivești numărul de silabe, fără să recurgi la umpluturi.

Dar melodiile românești sînt în afară de asemenea rezerve. Ce rezerve poți să ai față de „Prieten drag” — de pildă — care a stors atîta simțire interpretelor noastre? Desigur, primul de la Mamaia înseamnă mult, dar nu pentru eternitate. O piesă de muzică ușoară, oricît de inspirată, nu poate fi „redescoperită”: frecvența revenirilor o epuizează. Te frapază prima oară, te mai interesează în altă interpretare, mai agreabilă a doua, a treia oară, auziți în autobuz la un radio portativ sau fluierată pe vreo stradă. Dar cu „Prieten drag” se abuzează. Creдем că de la Festivalul care a consacrat-o, această melodie s-a și epuizat (și — vai nouă! — chiar și recitativul acela...).

De fapt e absurd să te plîngi de „Prieten drag” cînd în același program figurează și „Frică de floare albastră” — sau „Vrei să ne-nîlim schimbă seară?” („Varieté-Concert” la Teatrul „Barbu Delavrancea”). De le-ar „zice” Gică Petrescu! Dar nu poate acoperi Gică Petrescu toate momentele bachico-nostalgice, cu parfumuri de zahane, ale tuturor spectacolelor. Are numărul lui în „Colibri Music-hall”: cupletul „Se dau ouă la Unic”, apoi „Capri c'est fini!” și „Că doar n-o să trăiasc cît lumea” — o romanță metafizică înrudită cu renumita „Măi tată”. Deci nu mai poate fi și la Varieté. Dar e Nicu Stoescu — tot ețit de jovial și juvenil. „Ar fi păcat să nu iubești fetițele din București!” — zice el. Poți să nu-i aplauzi delicioasa frivolitate?

Melodiile sînt vechi, dar aranjamentele noi. Un trio feminin — de pildă — poate împrospăta și moderniza o melodie printr-un fond sonor plin de surprize: napapara napapara, na, șalalalala la, dudaduba dudu și cite și mai

cite. (La Varieté mai ai o surpriză: e acolo un baterist — băiat de viață — care, la cerere, face giupsulucuri în zonele extreme și exotice ale registrului uman!). Ce să aștepti de la un spectacol de varieté? Ciupi Rădulescu a spus-o bine: „Un cuplet, o giupsă... nu nouă, dar... giupsă...”. Și s-a lînat de cuvînt: din nou cu fotbalul, cu șansele și nesăsele Rapidului, din nou confuzia posturilor de radio etc. etc. Drumul e bun: la un moment dat repetarea o să devină ea însăși comică. E lege.

Cupletele, giupsurile, stîngăreții și păcătoase sînt o multime și la „Revista dragostei” (Teatrul „C. Tănase”). E normal. De ce se mai poate rîde dacă nu de căsătorii, idile, aventuri? Aici Horția Căciulescu domnește! Frazdele conjugale sînt delicioase. Ce poate fi mai plin de haz decît tema — mareu repetată, împede formulată: „coarnele”? E desigur absurd aici pretenția bunului gust.

Dar cum ai putea avea rezerve față de „Revista dragostei”, cînd în program, printre cupletele licențioase, scenete și defilări „feerice” ale belerinelor dezvelite, e inserat și un număr de mare patos cultural și patriotic!

Dar „Revista dragostei” e totuși o feerie! Cît aur, cît argint în costuțai! Ce de penel! Ce de petrucci! Cîte dive în bikini! Artiștii sînt ei cam blazați, numerele cam ștute, dar ce montare! Ce fast! Cum se desprinde și coboară din cerul sălii o lădiță poleită cu două fete strălucitor costumate (mai exact decostumate). Dar treaba e serioasă: fetele declamă stîburi despre marile construcții ale vieții noastre, despre atitudinile blocurilor și antenelor noastre de televiziune, despre șchele și muncă! Nu-i prea frumos?

Nu, Nu. N-am citit Odiseea la trei ani. Nu știm sanscrita și ebraica. Nu știm cibernetica. Nu ascultăm schimbă seară muzică dodecafonică. N-am apucat minuța de la Maglavit.

Nu credeți? Ne-a plăcut „Colibri music-hall”. Mircea Crisan e plin de duh. Ne plac „Sincronii” și Margareta Pîslaru. Ne-au plăcut numerele coregrafice. Și costumele! Erau ingenioase aveau „ceva”. Tot spectacolul demonstra o seriozitate a concepției (nu e un nonsens!), distribuția și succesiunea numerelor a fost gîndită. Nu s-au speculat „zăpezi de altă dată”.

Ne irită genul? Nu. Ne temem de compromiterea, nu de priza lui. Vrem și aici: inteligență, onestitate, talent.

I. GRIGORE

cunoașterea unor aspecte din lupta dusă de poporul ungur pentru libertate și fericire.

ION CARPEN
planificator
„Valea Teleajenului” —
Văleni de Munte

SOFIA

La reîntoarcerea în țară, colegii m-au asaltat cu întrebarea: „Ce ti-a plăcut mai mult?”. Le-am povestit, de fiecare dată, cu aceeași emoție și plăcere, despre orașele Russe, Grivita, Plevna, cunoscute pînă acum doar din fiilele istoriei. N-am uitat să le descriu frumusețea muzeelor vizitate, panoramă orașului Sofia pe care am admirat-o de sus, de pe culmea muntelui Vitosha. Știu că întrebările nu s-au terminat, dar cum am ațtea de povestit, sinceră și fiu, abia le aștept.

VIRGINIA RĂUȚOIU
elevă, clasă a XI-a
Topoloveni

„Fără a intenționa să ușurez povara răspunderii care revine nazismului, nu i-am înțeles oare mai ușor influența gândindu-ne la propria noastră inerție față de violența din jurul nostru? Cîți dintre noi am căutat în noi înșine un grăunte de răspundere pentru cauzele ei?” — întreba în cadrul unui interviu cunoscutul dramaturg american Arthur Miller, arătînd în același timp și cauzele care l-au făcut să scrie ultima sa piesă, „Incident la Vichy”.

Considerată ca cea mai bună lucrare a dramaturgului, „Incident la Vichy” evocă un eveniment din timpul ocupației germane în Franța. În micul orașel Vichy sînt arestați zece oameni bănuși de a fi evrei. Deșinuiți într-o secție de poliție, fiecare din ei trebuie să-și dovedească originea pur „ariandă” în fața unui „expert” rasist. În așteptarea examinării cei zece oameni discută între ei, prilej pentru scriitor să dezvăluie caractere, naturi umane diferite; pictorul Leduc care în cadrul încordării sufletești

nu va putea depăși disperarea, actorul Monceau, laș, trăind numai dintr-o realitate ideală creată de el însuși, muncitorul Bayard, singurul care-și dă seama de adevărata cauză a situației lor și de remediul ei, cu viziunea unui vit-

de vinovăția sa, materializată prin acceptarea unor fapte ce contrazic convingerile sale, prin însăși retragerea sa din fața realității crude, la adăpostul imaginii proprii create de el. Finalul piesei, în care von Berg alege între propria

Ion Marinescu, în rolul lui Leduc a creat un personaj autentic ale cărui replici sînt urmărite cu încordare de spectatori. Vasile Gheorghiu impresionează prin trăirea intensă a frământărilor pictorului Leduc. Constantin Codrescu, în rolul prințului von Berg, nuanțează subtil replicile eroului său, realizînd acea transformare din conștiința sa, urmărită de autor. Se remarcă, de asemenea, Ion Ciprian (muncitorul Bayard) și Dian Ianculescu (actoarea Monceau). În roluri mai mici H. Nicolaide (portretul afaceristului vremii) și Tudorel Popa (portretul bătrînului evreu, speriat), care realizează o minică deosebire.

CRONICA TEATRALA „INCIDENT LA VICHY”

de ARTHUR MILLER
(la Teatrul Mic)

tor de o altă factură, doctorul Leduc care nu poate admite, nu se poate resemna cu o asemenea stare de lucruri nedreaptă și, în sfîrșit prințul austriac von Berg, mîndru de părerile sale „antinaziste”, de refuzul colaborării cu nazisții. Leduc, prin intermediul frământărilor sale, îl va face pe prinț să-și dea seama

viață și cea a lui Leduc în favoarea celei de a doua alternative, dorind să vină fermă a omului hotărît să-și recâștige demnitatea în fața semenilor săi.

Tensiunea dramatică a piesei, care se transmite, concomitent cu desfășurarea acțiunii, și spectatorului, este bine creată de jocul valoros al echipei Teatrului Mic.

Decorurile (laș și pachete așezate simetric lîngă pereții încâperi) sugerînd ideea morții prin monotonia, prin cenușii lor, reliefează atmosfera încordată, creată de dramaturg printr-o dozare a tensiunii culminînd cu scena finală.

VICTOR ESKENASY
clasa a X-a G

PĂCALĂ — desen de MIRCEA NISTORESCU, elev

CRIZANTEME — desen de LAVINIA JEMNA, elevă

ITINERAR IEȘAN BISERICA TREI IERARHI

În cadrul excursiei făcute cu școala în vara acestui an în Moldova am vizitat Iași, între alte vechi lăcașuri de cultură și biserica Trei Ierarhi. Construită în 1639 în timpul domniei lui Vasile Lupu, este un monument unic în toată lumea pentru sculptura exterioară a zidului.

Biserica Trei Ierarhi a fost construită după tipul obișnuit al bisericilor moldovenești din prima jumătate a secolului al XVII-lea. Arhitectul care a proiectat și condus lucrările de la Trei Ierarhi a fost influențat de planul bisericii minăstirii Galata, precum și de decorația interioară și cea exterioară de la biserica minăstirii Dragomirna.

Prin interiorul său, biserica prezintă un interes deosebit și impresionează prin bogăția decorației, proporția, ingeniozitatea concepției arhitecturale, precum și nuanța arămie de fond specifică picturilor. Tot în interior se află o porțiune sculptată și încă asură, care ne ajută să ne formăm o imagine asupra aspectului bisericii pe vremea cînd era în întregime aurită în exterior.

Biserica Trei Ierarhi nu aduce elemente noi în arhitectura moldovenească. Ea se deosebește însă de toate celelalte monumente similare prin broderia de piatră care o îmbracă, fiind unică și originală în acest sens.

Din vechiul mobilier al bisericii nu s-a păstrat nimic. Avem însă o descriere parțială a lui în însemnările călătorului Paul de Alep care menționează că tronul domnului era lucrat în foi de aur, scaunele din lemn de chiparos și abanos, iar stratele încrustate cu abanos și fildes.

Mobilierul actual a fost executat în perioada 1900—1904 din bronz aurit, încrustat cu fildes. Capetele este lucrată din marmură de Cararra, bronz aurit, smalt și mozaic.

Chiar de la începutul ei, mănăstirea Trei Ierarhi a devenit un centru cultural al Moldovei. În 1640 a fost instalată aici prima tipografie a Moldovei. Majoritatea lucrărilor tipărite la Trei Ierarhi erau scrise în limba română. Dintre acestea amintim: „Carte românească de învățătură” (1643) „Cazanii”,

„Răspuns împotriva catehismului calvinic” (1640) ambele scrise de Mitropolitul Varlaam, „Pravila lui Vasile Lupu” și altele.

La Trei Ierarhi, domnitorul Vasile Lupu, sfătuit de Mitropolitul Varlaam, a înființat o școală superioară, după modelul Academiei din Kiev, întemeiată de Petru Movilă.

Clădirea tiparului nu s-a păstrat. În dreapta bisericii se află sala gotică, fosta trapeză, sală de mese a mîndrîrii, ale cărei lucrări de reconstrucție nu s-au putut termina decît în zilele noastre (1958—1960).

Biserica Trei Ierarhi reprezintă un monument de arhitectură de mare frumusețe. Pașal de Alep o numește „unică și măreață, zidită în întregime din piatră cioplită”.

Călătorul turc Elvia Celebi ajungînd la Iași în 1659 a scris despre Trei Ierarhi că „nu-î clip s-o descrii cu limba sau cu pana. Fîind construită de curînd, pietrele ei de marmură poleită strălucesc și scînteiază de parcă ar fi frunzele de pe un pergamament iluminat”.

Comparațiile și metaforele sînt flori ale imaginației omenești. Biserica Trei Ierarhi însă rămîne ceea ce este, unică și originală în lumea întreagă, expresie de netăgăduit a geniului artistic al poporului român.

ȘTEFAN NEAGU cl. a XI-a „A”

VEZUVIUL SALVEAZĂ PĂMÎNTUL

Dan apăsă pe un buton și vehiculul coti pe o stradă lăturnică. Se oprî lîngă deschiderea luminată a unui perete din cuarț. Se auzi un zumzet discret și lumina puternică a două panouri de lucru îl înundă garajul în care tocmai pătrunsesse. Perna elastică îl ajută pe Dan să sară cu ușurință peste parbrizul din plastic direct sub dușul de curenți reconfortanți. După două minute, din toată oboseala săptămîinii de lucru, rămăsese doar o ușoară amețelă, care îl trecu repede.

— Dane, hai la masă. Se cește supă!

La auzul glasului Mioara, Dan o luă la fugă pe

scara rulantă. Din cîteva salturi, ajunse în mijlocul sufrageriei. Această tardivă grabă nu reuși să împiedice prima întrebare pe care o bănuiesc s-o pună nevastăle, încă din matriarhat, bărbăților lor:

— De ce-ai venit așa tîrziu săptămîina asta, dragul meu? Mi-a fost atât de dor de tine... De ce m-ai lăsat așa de mult timp singură? Tu nu mă mai iubești!

Dan o privea cu gura căscată. Mioara nu se mai putu stăpîni și izbucni în rîs.

— Punem în scenă, la asociația amatorilor de teatru vechi, o piesă de la sfîrșitul mileniului al doilea al fostei ere, sau, mai

adevrat, de la mijlocul mileniului al optulea de la facerea lumii. Asta e o replică a mea dintr-o fostă tragedie devenită azi o savuroasă comedie.

După ce hohotele celor doi încetară, Dan, simțind totuși justetea primei propoziții din monologul arhaic al soției sale, o anunță entuziast:

— S-a găsit o soluție mai bună de lansare a „Vezuviului”. Peste trei zile, plecăm.

— Așa repede? Dar mai

POVESTIRE ȘTIINȚIFICO-FANTASTICĂ

(Fragment)

am de făcut o serie într-gă de pregătiri.

— Am avut eu grijă. Ți-am făcut rost de un generator cu freizeci de costume din unde de tot atîtea nuanțe, de la roșu, la indigo. Generatorul tău, cel vechi, îl mai ai?

— Da, dar costumele nu mai sînt elastice și, pe

deasupra, sînt și bicolor. Și continuă plină de indignare: A lui Popescu să aibă costume colorate și eu nu? Mă ții ca pe o cerșetoare, roabă. Popescu nici nu știu ce-nseamnă.

— Popescu era altă dată un nume tot alt de frecvent cum devenise, acum cîteva sute de ani, Selencu. Numele ăsta îl mai ții minte, nu?

— Bineînțeles. Dar să nu deviem de la subiect. Mai avem de pregătit automobilul atomic și comprimatele de hrană concentrată. Eu mi-am luat un generator și un duș de raze reconfortante pentru amîndoi.

— De-ai ști cît mă bucur că plecăm... Împreună la Pojul Nord al Galaxiei!

— Să-mi aduci aminte să luăm și SLEEPERUL: avem mull de mers.

— Ai dreptate. N-am să uit.

— Dar știi că mi-e foame?

— Iartă-mă, Dane. Am așteptat: mi-ai adus alitea nouăzeci... Hai la masă!

Înăuntru se auzea un hîrțit ca de țînțar. Motoarele atomice ale automobilului erau izolate acustic de cabină. Dan conducea atent, deși era duhlat de robotul-șofer, indispensabil la o asemenea viteză terestră.

Pentru Dan, conducerea unui asemenea vehicul era un exercițiu de atenție și îndeminare, un sport. Mi-oara stătea într-un fotoliu comod și viziona niște microfilme cu operele lui Shakespeare. Deasupra se vedea cerul de un verde spălăcit. Culoarea holtei se schimba în fiecare zi, odată cu temperatura și umiditatea.

În ultimii trei sute de ani Pămîntul se îmbogățise cu cîteva generatoare care foloseau energia calorică a centrului Pămîntului. De asemenea, se construiseră două acceleratoare de par-

de George Bodnaraș
și M. N. Basarab

ticule de optzeci de kilometri înălțime și o mie diametru, cu care urma să se transporte Pămîntul în alt sistem solar. Fusese un mare noroc pentru pămînteni că reușiseră să capteze o mică planetă de uraniu pe care o introduseră în reactoare și putuseră lucra astfel, zi și noapte, fără grija economisirii „singeroase” a combustibilului, la care începuse să-i oblige rezervele secătuite ale bătrînei Terra.

Stația și cosmonava „Vezuviu” trebuia să plece spre centrul Galaxiei de unde urma să aducă trei microplanete ce urmau să devină sateliți artificiali ai Pămîntului, și în același timp, o importantă sursă de energie ieftină.

Mai erau douăzeci și trei de minute pînă la plecare „Vezuviului” și oglinda motorului gravitațional se destăcă largă peste aproape patruzeci de ha umbrind o mare parte din rampa de lansare.

Număr organizat
de MARIETA
VIDRAȘCU

Acest număr este realizat în liceul „Gheorghe Lazăr” din București, la 107 ani de existență a sa.

SUPLIMENT CULTURAL-ȘTIINȚIFIC AL „ȘCINTEII TINERETULUI” PENTRU ELEVI

Liceul „Gheorghe Lazăr”. Desen de prof. GHERGHINA ZAHARIA

NOI, OAMENII, AVEM NEVOIE DE TOATE PRIETENIILE VIETII

de TUDOR VIANU *)

Am petrecut anul adolescenței mele, între 1911—1915, în clasele, în amfiteatrul, în laboratorul, în sala de bibliotecă, în sala de gimnastică, pe culoare și în patruleterul curții interioare a liceului „Gheorghe Lazăr”. Locurile tinereții dobândesc pentru fiecare din noi o importanță extraordinară, deoarece le asociem cu cel mai fierbent dintre sentimentele încercate de om, sentimentul creșterii și al dezvoltării, simțirea îmbătătoare că, în fiecare zi, corpul tău devine mai puternic, că mintea și se îmbogățește și înțelege mai limpede lumea, că fapta și se pare mai ușoară, că inima devine mai caldă și mai generoasă. Amintirea acestor fierbente evenimente se leagă, în mare parte, pentru mine, de liceul „Gheorghe Lazăr” cărui, pentru acest motiv, îi păstrez amintirea devotată, mărturisită acum.

Aș fi nedrept dacă aș explica aceste amintiri numai prin situația tinărului care creștea către bărbăție și către rosturile vieții lui. Liceul „Gheorghe Lazăr” a fost, în lungul lui trecut, o școală bună, cu un rol pozitiv în formarea păturii intelectuale a țării. În epoca în care m-am bucurat de învățăminte, liceul „Lazăr”, condus pe atunci de Marin Dumitrescu, profesor de istorie, era un așezământ bine înțreținut și înzestrat: avea o bibliotecă bogată, un laborator de fizică și chimie cu o aparatură corespunzătoare nevoilor învățămintului în aceste discipline, interesante colecții naturalistice, o sală de gimnastică bine instalată, și pe lungile culoare la cele două etaje, numeroase reproduceri după marile opere ale arhitecturii, ale picturii și ale sculpturii, însoțite de numele artiștilor și de datele vieții lor, astfel grupate și rinduite, încât privindu-le mereu, elevii ajungeau să dobândească o anumită inițiere în istoria artei. În amfiteatru, în orele serii, erau adăpostite cursurile unei universități populare, unde am avut prilejul să ascult pe mai mulți din profesorii și savanții epocii. Toate acestea pot părea puțin lucru față de marile înlesniri de cultură puse astăzi la dispoziția tineretului, față de nenumăratele conferințe și cursuri publice, lecții experimentale de muzică și teatru, vizite sistematice în muzee, la care se adaugă numeroasele colecții de artă, expoziții cu tematică științifică și tehnică, biblioteci mai mari sau mai mici, o imensă rețea de mijloace ale culturii prin care formația tineretului a devenit astăzi atât de lesnicioasă. Organizarea culturii publice, a tineretului și a adulților, a făcut progrese uriașe, dar în starea mult mai înăpoiată a acestei organizații, acum 50 de ani, Liceul „Lazăr” reprezenta un punct mai luminos. Foștii lui elevi îi pot aduce deci omagiul recunoștinței lor.

Liceul „Lazăr” se bucura și de un bun corp profesional. N-aș putea spune că toți profesorii

aveau aceeași valoare științifică și didactică. Acum, cînd evoc vechile amintiri, îmi dau seama că școala este primul loc în care se constituie experiența socială a omului și se consolidează criteriile lui de apreciere morală. Aci, în școală, observîndu-și profesorii și colegii, află tinărul elev cum se comportă oamenii harnici, conștiințoși, devotați și capabili, și cum arată cel lenes, lipsit de conștiință, evazivul, poltronul și incapabilul. Aprecierea morală se bazează pe un dublu sistem contrastant de referințe. Acest sistem se formează, pentru fiecare om, mai întâi în școală, adică în prima unitate socială în care este adus să trăiască. În școală învață omul să stimeze meritul și să condamne lăștatea.

Mă voi gândi, deci, totdeauna cu emoție și recunoștință la bunii mei măștri de altădată. La Liceul „Lazăr”, unde există o secție reală și una modernă, funcționa o dublă echipă de profesori pentru toate specialitățile, astfel încît amintirile mele nu cuprind decît pe profesorii cu care am avut de-a face ca elev al secției moderne. Nu pot să-i evoc pe toți, în puținele momente pe care le am la dispoziție, dar cel puțin numele unuia din ei trebuie să-l pomenească pentru însemnătatea pe care a avut-o în dezvoltarea mea, pe al profesorului de latină Hildebrand Frolo, admirabil dascăl de limbă și literatură, al cărui curs se împărțea dintr-o cultură atât de întinsă și din spontaneitatea unor asociații de idei atât de bogate, încît elevii puteau primi, din învățămîntul lui, cunoștințe și îndemnuri care depășeau cu mult prevederile programului. Aș mai vrea să amintesc apoi pe Ioan Roman, profesor de chimie, regăsit apoi ca director al liceului „Mihal Viteazul”, minte clară și bine organizată, profesor sever și intransigent, cum trebuie să fie orice bun profesor, temperament activ, mare muncitor. Pensionat prea devreme, despărțit de rosturile lui, Roman a trăit un singur an după pensionare și a murit ucis de tristețe. L-am întilnit atunci, în anul lui de inimă rea, și am înțeles, prîmînd mărturisirea lui, că viața nu este posibilă fără activitate, fără însuflețirea și bucuria faptei.

Amintirile școlii cuprind în cercul lor și pe colegi. Unde sînt cei 30—40 de tineri, reprezentînd toate temperamentele și înzestrările omenesti, al căror nume se însirau în catalog de la litera A la litera Z? Unii din ei au pierit într-unul din cele două războaie, prin care i-a fost dat generației mele să treacă. Alții s-au înălțat, făcînd să rodească talentul incredințat lor. Din rîndul acestora din urmă, voi pronunța numele lui Camil Petrescu, care, deși ceva mai vîrstnic decît mine, a fost prietenul începuturilor mele, iar eu am fost martorul statornic al creșterii și

împlinirii lui, pînă în clipa dispariției lui premature. Un scriitor francez, contemplînd înensă risipă de semințe a copacilor în primăvară, a făcut observația că natura are nevoie de această dărnice pentru a asigura rodnicia pușinelor, foarte pușinelor semințe care găsesc brazda cea bună, devin tinere mlădițe și apoi copaci stufoși. Așa și noi, oamenii, avem nevoie de toate prietenii vieții, pentru a consolida în noi prietenia cea mai mare pentru viață, pentru oameni, pentru societate.

Iubiți prieteni tineri, absolvenți și elevi de astăzi ai școlii care m-a adăpostit și pe mine într-un trecut destul de îndepărtat. Sîntem cu toții lăzăriști; într-un fel oarecare, sîntem urmași și discipoli ai înțeleptului bărbat care a fundat, cu aproape un secol și jumătate în urmă, învățămîntul național, mai înalt al românilor. În școala poporului s-au format generații succesive care au trebuit să găsească soluții pentru diferitele probleme ale istoriei noastre și să lupte pentru a le înfăptui. Toți oamenii vrednici de altădată și-au făcut datoria. Am încercat să ne-o facem și noi acei în numele cărora vorbesc astăzi, mai marilor voștri, acei care pornind de pe bîncile Liceului „Lazăr” și-au dat apoi contribuția lor ca profesori, ca învățați, ca scriitori și artiști, ca profesioniști de toate felurile. Faceți-vă și voi datoria, iubiți prieteni tineri. Aveți de contribuit la împlinirea unei sarcini mari: construirea unei țări socialiste, adică a unei orînduirii libere și juste, în care cetățenii sînt prețuiți și răsplățiți după meritul lor în creația colectivă. Intemelați-vă viața pe muncă și faceți-o pe aceasta cît mai rodnică, pregătiți-vă temeinic și creîndu-vă deprinderi de hărnicie, exactitate și devotament. Mijloacele puse la dispoziția voastră astăzi, sînt cu mult mai mari decît altădată, și servituțele trecutului, acelea care înlăturau altă dată de la cultură straturi întinse ale poporului nostru, sînt astăzi eliminate. Împărtașiți-vă bogat și adînc din binefacerile culturii. Țara noastră are un viitor mare. Sîntem de pe acum un popor numeros, într-o țară dintre cele mai bogate ale lumii, pe cale de a înfăptui o civilizație dintre cele mai înaintate, în condițiile unei orînduirii drepte și umane. În aceste împrejurări, oricine își poate găsi un rost creator al vieții. Pregătiți-vă a vă găsi acest rost în viața care vă așteaptă. Pașiți cu încredere înainte, pentru a deveni constructorii României noi, ai țării socialiste.

*) Cuvînt rostit în anul 1960 cu ocazia centenarului liceului. Manuscris inedit aflat în arhiva școlii.

CONCURS • CONCURS

Dragi cititori,

Cele mai bune lucrări primite în cadrul concursului „Iarna” vor fi publicate într-un număr viitor.

Tema următorului concurs, sugerat de cititorii noștri: „PROFESIA MEA VIITOARE”. Așteptăm poezii, desene și caricaturi, pentru acest nou concurs, pe adresa redacției noastre cu mențiunea „PENTRU PRELUDIU” pînă la 1 martie. Cele mai reușite lucrări vor fi publicate.

MISIUNE DE MARE RĂSPUNDERE

Actul de naștere al fostului gimnaziu „Gheorghe Lazăr” îl constituie olistul domnesc nr. 518, semnat de domnitorul Alexandru Ioan Cuza, la 25 noiembrie 1859, care în art. 2 menționa următoarele:

„Gimnaziul al doilea ce este a se deschide de îndată cu acest an școlastic, se va denumi gimnaziul lui Lazăr, în memoria răposatului doctor George Lazăr, care a restituit limba română în dreptul său de limbă de studii, și a fost reînțelemejtorul școalelor naționale în acest principat”.

În ziua de 18 ianuarie 1860, în fața unei asistențe numeroase, compuse din reprezentanții Fetei Școalelor (Laurian, Marcovici și Ion Maiorescu) din părinții elevilor, din profesorii Gimnaziului Sf. Sava și elevii înscriși, Gimnaziul „Gheorghe Lazăr” își începea activitatea.

Cu acest prilej, Constantin Adam, primul său director (rectorul cum i se spunea atunci) a rostit o cuvântare însuflețită, în care a făcut elogiul personalității lui Gheorghe Lazăr. Textul integral al cuvântării sale, care s-a transcris apoi în prima Carte de aur a liceului, subliniază atmosfera entuziastă și luminoasă în care își începea activitatea cea de a doua școală românească din București.

Primii profesori ai Gimnaziului „Gheorghe Lazăr” au fost: Constantin Adam, rector, Th. Ciocaneli, Patru Popescu, Fr. Bonans, C. Arista, Petre Alexandrescu, Preotul Bădășescu, iar mai târziu și Borănescu. Iată ce notează Alexandru Bacaloglu, unul dintre primii elevi ai școlii noastre: „Mărturisesc cu cuget curat, că noi, primele promoții de elevi, ca și urmașii noștri, nu-i putem judeca decât cu respect și admirațiune, pentru calitățile lor superioare”. Iar elevul de mai târziu, Dr. Constantin Bacaloglu scrie:

Cu aproape două decenii în urmă, pe cînd uceniciam la un ziar de pe strada Brezoianu, Camil Petrescu, pe atunci, provizoriu, conducătorul colectivului redacțional, a deschis, într-o seară, o discuție despre debuturi. Ziarul inițiasă un modest cenaclu, căruia scriitorul, cu interesul lui cald pentru promovarea tinerelor talente, îi acordă o mare atenție.

Pe Camil Petrescu îl cunoșteam relativ bine și îl admiram mult. Întimplarea făcuse ca să asist la strălucitul său examen de doctorat; îl întâlnisem apoi prin diferite redacții unde colaboram și întotdeauna am avut cite ceva de învățat de la el. Iar peste puțin timp aveam să predau literatura română în aceeași școală, pe care el o absolvise în anul 1913 și unde, după numai șase ani, devenise pentru o scurtă perioadă, profesor.

Iubitor al polemicii,

de prof. VICTOR
I. ILIESCU

Directorul Liceului
„Gheorghe Lazăr”
București

„...Acești oameni și-au câștigat un drept în fața istoriei nu prin știința, prin metoda sau stilul rafinat al atitudinilor lor. Pe vremea lor nici nu aveau mijloace de a-și însuși asemenea atribute. Meritul lor cel adevărat a fost acela că au însuflețit pe elevi, că au crezut cu tărie morală într-o misiune de mare răspundere, că au știut să învingă multe asperități și vitregii și că au avut curajul și imboldul de a se sta împotriva...”.

Din anul școlar 1890—1891 Liceul „Gheorghe Lazăr” funcționează în noul său local de lângă Grădina Cișmigiu.

Printre profesorii următorii primilor săi ani de activitate, care au cinstit și au îmbogățit cu tot devotamentul lor activitatea acestui liceu, merită să menționăm atâtea figuri reprezentative, care și-au dăruit cu pasiune școlii și elevilor toată pregătirea lor, toată ființa și toată bogăția lor sufletească.

Preocupări de seamă s-au afirmat în mod deosebit în liceul nostru — în domeniul științelor realiste. Prestigiul științific și pedagogic al celor mai mulți dintre profesorii săi, au creat în rândurile elevilor numeroase cadre de cercetare științifică și de afirmare puternică în multe domenii de activitate. Paralel însă, s-au dezvoltat aci și numeroase activități cu caracter umanist, care au format la rândul lor, personalități de valoare în literatura și în cultura noastră națională. În clasele liceului nostru au predat eminenții profesori, oameni de știință literați: St. C. Michăilescu, D. Mirescu, Alexandru Manicatu, Victor Anastasiu, St. Niculescu-Brăileanu, P. Cuculescu, A. Popovici-Biznoșeanu, Bogdan Ionescu, I. Po-

pescu-Voineschi, Spiridon Popescu, Gheorghe Popescu, Grigore Orășeanu, Petre Marinescu, Simion Stoilov, I. Tutuc, Ovidiu Tino, Constantin Ionescu-Bujor, Mihail Stoicescu, M. I. Ghimpa, Vasile D. Păun, Ștefan Mihăileanu, Gh. Ionescu-Gion, G. Popa-Lisseanu, I. A. Rădulescu - Pogoneanu, V. Șuteu, Vasile Pirvan, D. Caracostea C. Papacostea, Gh. I. Cielaru, I. Dumitriu Birlad, Tudor Vianu, Camil Petrescu, Alexandru Graur etc.

Ar fi prea lung șirul celor peste 1000 de dascăli, cîți au urcat la catedra acestui liceu, în lungul anilor, dar mai ales ar fi prea greu de găsit toate cuvintele de apreciere și de laudă, binemeritate, de acești profesori, care și-au îndeplinit misiunea lor de educatori cu dăruire.

Activitatea laborioasă a acestor personalități a creat un spirit de emulație printre elevii liceului din rîndul cărora, după absolvire, s-au format numeroase cadre de înaltă valoare științifică și artistică, pe care liceul nostru îi amintește cu justificată mîndrie: David Emanuel, savant matematician cu renume mondial, pictorul Ion Andreescu, doctorul Constantin Bacaloglu, arhitectul Petre Antonescu, geograful Gheorghe Vilsan, chimistul Cristian Musculeanu, regizorul de teatru Paul Prodan, compozitorul Albed Alessandrescu, poetul Cincinat Pavelescu, profesorii Scarlat Lambrino, Scarlat Struțeanu, Al. Rosetti-Bădănescu, Nicolae Rădulescu, doctor chimist Alexandru Steopoe, academicienii Tudor Vianu, Costin Neștescu, D. Dumitrescu, scriitorul Camil Petrescu.

În anii din urmă acestora li s-au adăugat numeroase

elemente de valoare, dintre care amintim pe inginerul dr. Nicolae Ghenea și pe dr. chimist Victor Sahini (ambii absolvenți ai clasei a VIII-B din anul 1946).

În anii de după 23 August 1944, liceul nostru a înregistrat o dezvoltare deosebită și o creștere importantă a numărului de elevi, precum și o îmbunătățire continuă a calității învățămîntului.

Devotamentul și energia profesorilor noștri, mobilizați în muncă de prețuirea pe care le-o arată necontenit Partidul Comunist Român, au făcut ca în ultimii ani să se obțină succese deosebite în liceul nostru în îmbunătățirea procesului instructiv-educativ.

Elevii noștri depun eforturi sporite la învățătură. Peste 700 din numărul lor participă la cercurile pe materii, iar mulți dintre dinși au fost premiați la etapele raionale, regionale și republicane, ale olimpiadelor de matematică, fizică și chimie, la concursul de limbă și literatură română. Aceleași succese au obținut și formațiile sportive și artistice, care se afirmă la concursurile interșcolare din fiecare an.

Cu deplină, încredere în forța colectivului nostru didactic, și în entuziasmul tineresc al elevilor, nu putem aduce un mai frumos omagiu Liceului nostru drag, la aniversarea sa, decât hotărîrea noastră fermă de a pune în slujba patriei întreaga noastră putere de muncă și de creație, pentru a contribui astfel, la împlinirea mărețelor idealuri puse în fața poporului nostru, de către conducătorul său înțelept Partidul Comunist Român.

Oră de tehnologie la Uzina „Vulcan” desen de MIRCEA NESTORESCU elev

Scena liceului — rampă de lansare

MELANIA CÎRJE

actriță la Teatrul „C. I. Nottara”

Liceul „Gheorghe Lazăr” din București.

Ca elevă am făcut parte din ființa sa timp de 4 ani. Am continuat să trec pe lângă el apoi alți 4 ani, ca studentă a Institutului de teatru, iar acum ca actriță.

Uneori în graba frământărilor zilnice nici nu-l observ. Alteori contururile sale le simt în fiecare vechi caiet de școală.

Un exemplar al piesei „Poveste despre dreptate” de Margarita Aligher cu marginile acoperite de adnotări grăbite.

E suficient să citești câteva dintre ele și simt din nou, de astă dată înmușată în vâlul timpului, emoția elevei de clasa a IX-a care, alături de alți băieți și fete, trecea pe scena sălii de festivități prin unul din cele mai exigente examene pentru intrarea în ec'pa de teatru. Condiția principală de promovare era situația la învățătură. Urmău disciplina, frecvența și bineînțeles, talentul. Am reușit 30.

Îi reîntînesc pe elevii de liceu, astăzi actori: Pitiș Florian, Cornel Vendel, Dan Tufaru, Marina Maican, Jeanin Stavarașe, Cornel Dalu, Alina Ciurdăreanu așa cum arătau la 18 sau 19 ani și îmi dau seama că nu au trecut de atunci decât 8-9 ani. Prea puțin pentru a uita emoțiile.

Pe scena școlii ne-am început ucenicia. În viața de fiecare zi a școlii a intrat și existența echipei de teatru condusă cu pricepere și înțelegeră de talentatul actor al teatrului „Lucia Sturdza Bulandra”, Petre Gheorghiu.

Repetițiile se țineau în fiecare luni după-amiază cînd nu aveam pentru a doua zi obiecte grele sau lecții multe de pregătit. De altfel, repetițiile nu erau altceva decât învățarea rolurilor și pregătirea lor pasionantă și atractivă.

Erau prezenți în sală

aproape întotdeauna cîțiva colegi de-ai noștri, spectatori și susținători viitoarelor premiere, care ne ajutau prin păreri sau sfaturi și ne urmăreau cu mîndrie progresele. Pe unii dintre ei, astăzi ingineri sau doctori, i-am întîlnit în sălile de spectacole din Capitală sau din provincie, privind cu aceeași pasiune și înțelegere munca în teatru.

Cît de frumoase erau momentele de la sfîrșitul orelor de curs cînd tovarășii profesori sau direcțiunea școlii ne felicitau cu căldura pe care o are numai un părinte, pentru succesele cercului nostru dramatic pe scena școlii, a Teatrului „Lucia Sturdza Bulandra”, a Palatului Pionierilor, a uzinelor din Capitală.

Ne simțeam mîndri că la gazeta de perete a școlii erau afișate articole în care elevii-croniciari, ne priveau cu exigență ca pe niște actori profesioniști.

Jucam cu aceeași dragoste cu care învățam. Și dacă accidental se întîmpla ca unul dintre noi să uite că datorita sa este în primul rînd învățătura, i se arăta imediat că nu poți face față nici unui domeniu de activitate — respectiv nici în teatru — fără o temelnică și multilaterală pregătire. Am fost elevi-actori. Acum sîntem actori-elevi. Dragostea de învățătura ne-a rămas sădită pentru totdeauna în ființa noastră din anii de școală.

Mlădițele dragostei pentru învățătura și pentru teatru au continuat și vor continua să răsără în sufletele tinere ale altor serii de elevi.

...Trecem pe lângă bătrîna clădire, plină de tinerețe a liceului „Gh. Lazăr” cu recunoștința amintirilor din clasele unde am înțeles ce e învățătura, din laboratoarele care ne-au deschis drumul cunoașterii, de pe scena care ne-a învățat ce e pasiunea.

CENACLUL LITERAR —

de ALEXANDRU MITRU

al discuțiilor principale deschise, scriitorul ne-a susținut, cu pasiune, în seara aceea ideea că nu poate fi un mijloc mai bun de afirmare, pe plan artistic, a unui tînar, decît cenacul. Referindu-se la propria lui experiență, ne-a mărturisit cît au contribuit la formarea personalității sale dezbaterile vii și sincere din cenacul literar „Cercul nostru”, unde, ca elev, începuse să-și ascute până în domeniul poeziei, eseului, epigramei, cronicii literare etc.

„Nici nu are însemnătate dacă tînarul respectiv va deveni cîndva un artist sau nu, ne-a mai spus el. Important este doar ca el să-și confrunte părerile, talentul, cu ale celorlalți,

într-o adunare de prieteni cu aceleași preocupări. Pentru aceasta, personal, m-am străduit să antrenez un număr cît mai mare de elevi în cenacurile pe care le-am condus”.

Știam că la liceul „Gh. Lazăr”, Camil Petrescu îl suplinise un timp pe profesorul D. Caracostea. Tînarul suplinitor îi captivase cu lecțiile sale pe elevi, dăduse un nou avînt cenacului literar din școală și crease, împreună cu tinerii iubitori de literatură și filozofie, revista „Zboruri”.

L-am întrebat pe Camil Petrescu de ce alesese tocmai titlul acesta pentru revista pe care o

înfîntase împreună cu elevii liceului.

— Pentru că nimic nu reprezintă mai mult pe un tînar decît dorința aprigă de a zbura pe aripile spiritului, mi-a răspuns el.

Păreri asemănătoare despre munca în cenacul am aflat și la celălalt fost elev și ulterior profesor al liceului, iubitorul meu dascăl, Tudor Vianu.

În iarna anului 1963 mă dusesem să-i mulțumesc pentru tot ajutorul pe care mi-l dăduse cu amabilitatea lui obișnuită, la defintivarea „Marilor legende ale lumii”. Era bolnav și, avînd puțin răgaz, mi-a depănat o serie de amintiri din liceul de

care se simțea atît de legat. Mi-a vorbit chiar de anumite cercetări pe care le întreprindea asupra vieții și activității unui vechi și valoros profesor de literatură română și cunoscut publicist, V. D. Păun. Aceasta, pe la anul 1880 întemeiasă un cerc literar școlar, care trezise, pare-se, chiar interesul lui Mihai Eminescu.

Tudor Vianu mi-a făgăduit cu aceluși prilej că va veni curînd să asiste la una dintre ședințele noastre de cenacul. Nu și-a putut însă ține promisiunea. Și nu știam cît îl vedeam în acea zi pentru ultima oară.

Deși o școală a cărei tradiție — așa cum recunoștea însuși Tudor Vianu — era în primul rînd realistă, promovînd generații întregi de ma-

tematicieni, chimiști, fizicieni, naturaliști, geografi etc., liceul „Gh. Lazăr” n-a fost lipsit nici de viguroase elanuri umanistice. Cenacul literar — de multe ori constituit chiar pe clase — a funcționat fără întrerupere, îndrumat sau cel puțin stimulat de profesori iluștri, dintre care am putea aminti pe Lazăr Șăineanu, Th. D. Speranța, G. Ionescu-Gion, Gh. Bogdan-Duică, G. Popa-Lisseanu, Dr. V. A. Ureche, Vasile Părvan, A. Candrea, D. Nădejde, V. Haneș, D. Murărașu, M. Georgescu-Tistu, G. Dem. Teodorescu, I. Torouțiu etc. Din numărul mare de reviste editate de tinerii membri ai acestor cenacuri ne-au rămas, ce e drept, prea puține. Par-

CODRUȚA

DANIELA

IONESCU

PLOAIA'

Am să rup din ploaie
trei fire
împletindu-mi o coardă.
Cu ea
Să sar peste nesfârșitele ore
închise în bancă
Și peste lincezeală mucegăită
Adormită prin colțuri.
Să sar peste valoarea materială
A tablei, a caietului
Și să ajung
Pe străzile prefăcute în ploaie.
Să întind palma udă
Să prind din zbor
Stropii neliniștiți.
Să-i string în pumn
Până se vor aprinde
De la explozia
Celulelor din palmă.
Renăscuți din mine
Să devină bijuterii
Pentru fete frumoase
Și catalizatori
În dragostea oamenilor.
Și oind firele ude
Mă vor acoperi
Voi împleți mii de corzi
Chemându-vă în ploaie
Și pe voi.

SÎNT ULTIMELE ZILE DE TOAMNĂ

Sînt ultimele zile de toamnă;
O simt și o simt.
Pe întunecatele pete de frunze
Deja putrezite
Și pe scoarța copacilor gol
Sînt scrise aceleași cuvinte:
Sînt ultimele zile de toamnă.
Zadarnic încercă soarele
Să mă mîngie
Cu scurte popasuri
La spargerul de nori.
Umbra pămîntului rece
S-a prins în ziduri
Cu litere mari de oenușă
Sînt ultimele zile de toamnă.
Pe străzile răsuflînd înghețat
Oamenii înfrigurați trec
Cu gulere ridicate.

FANTEZIE

Fata cu trupul de spumă
Se joacă
Lăsînd să-i fluture vintul
Algele părului

Fata cu ochii de zori
Dansează pe aripile pescărușilor
Ce se spală,
Lansîndu-și în văzduh
Chemările

Fata cu fruntea de nisip
Cîntă în microfoanele melcilor
Care-i imprimă vocea
În ciudate spirale.

Fata cu vise de stele
Doarme pe plaja sculptată de pașii
Celor care au văzut
Fata cu suflet de valuri.

CERUL

Omul stătea culcat pe spate și șoptea:
Trebuie să aibă o taină
Cerule ăsta.
Omul se scărpină după ceafă...
Cerule ăsta care refuză semințele de griu
Cerule ăsta care ne disprețuiește așteptările
secetoase

Cerule ăsta blestemat...
Cerule ăsta...
Da nici n-am băgat de seamă că-i frumos cerul
ăsta

Pardon: Acesta.
Cerule...
Omul se urcă pe un bolovan de pămînt
Tinînd spre înălțimi.

Cerule...
Omul se caută prin buzunare
Și găsi o bucată de hirtie păstrată pentru cine
știe ea.

Și cu degetul muiat în glod
Începu să scrie privind cerul.
Cînd termină
il mîngie intrigurat
și îl strînse între degetele bătătorite de scris
pînă cînd acestea se atinseră
și cîteva ace de gheață i se scurseră pe palme
curățîndu-l de noroi.

Cerule ăsta...
Cerule ăsta...
Cerule ăsta nu-i nimic?
Omul se apleacă stîrnind
vijelii în înalțuri
ca să-și caute cazmaua.

CRISTIAN
PEPINO

IARNA POETILOR

Mi s-a terminat cerneala
Seriu cu ploile de toamnă
Ploile de toamnă s-au terminat
Seriu cu seva ultimilor struguri
Strugurii s-au stafidit
Seriu cu singele animalelor care aleargă
Animalele hibernează

Scrijelesc cu pietrele
Pietrele s-au transformat în nisip
Seriu pe nisip, cu degetele
Mi s-au terminat degetele
Și am rămas pe pămîntul înghețat
Atunci m-am ridicat
Și am început să strig ca să-ncolțească semințele,
Am început să strig ca animalele să nască
Am început să strig

ca să -împietrească nisipul
Am început să strig o
vară-ntreagă

Pînă cînd am răgușit.
Și m-am aplecat spre ploile de toamnă.

Desen de CRISTIAN PEPINO, elev

DANIELA NICOARĂ

FRUNZĂ

O dată mă gîndeam
Ce voi face cînd voi avea frunza.
Fiindcă nu puteam să-mi dau seama
Am tăcut și am așteptat.
Treceau pe lingă mine
Ape și munți
Pești și flori și mă-ntrebau ce aștept.
Le spuneam că vreau să am frunza.
Le era de ajuns.
Mă-nțelegeau sau nu
Treceau mai departe și un fir de gînd rămînea legat
De mine și de frunza mea.
De ani aștept frunza
Și cred că am uitat cum arată.
Somnul mă cuprinde de la umeri în jos și-n sus
Ca o plagă
Ochii îmi rămîn treji
Că nu vor să doarmă.
Au mai trecut ani:
Ochii sînt gata să adoarmă
Dar nu pot fiindcă plîng
Laorimile...
Iată de sus, din abis
(Sau poate de mai jos)
Se coboară...
E frunza mea.
Are toate formele și toate culorile.
E cea mai frumoasă și mai bună frunză
Mă răcorește și-n loc să coboare pe palmele mele
Fiindcă nu are ochi se oprește pe piatra de lingă
mine.

Nu m-a văzut!
Dorm și nu am de unde să știu toate acestea
Dar ochii, vîd,
Se transformă în vînt
Și-mi aduc frunza.
Peștii înfloresc
Florile înoată
Apele se transformă în piatră
Din care izvorăsc munții...

ȘCOALĂ A TALENTELOR

te dintre ele le cunoaștem doar din amintirile sau scrierile unor foști elevi ai școlii. Astfel prof. Dr. C. Bacaloglu, în articolul „Dascăli și elevi”, publicat în monografia din anul 1935 a liceului, ne vorbește despre revista „Farul tinerimii”, publicată de membrii cenaclului „D. Bolintineanu”. Alte reviste pe care le-am mai putea cita sînt: „Gînduri curate” (redactată din inițiativa însușefitului „lăzăr” Ion Zamfirescu, autorul înainte amintitei monografii a liceului din anul 1935, mai cunoscut publicului larg prin remarcabila sa lucrare „Istoria teatrului universal”) sau „O geană de lumină”, condusă de prof. Alexandru Graur.

Despre această din urmă publicație, am primit la redacția actualei reviste a liceului, semnătura conf. univ. Dr. Ion Chiricuță, directorul Institutului Oncologic din Cluj, un foarte recent articol, din care spicuim, spre exemplificare, următoarele rînduri:

„De ce adică — se întreabă autorul, cu un ușor umor, dar mai ales cu multă nostalgie — s-au putut scrie «Amintiri de la Junimea» sau «Amintiri de la Viața românească» și nu s-ar putea scrie și «Amintiri de la O geană de lumină»? Căci pentru noi elevii clasei a VII-a de la liceul „Gh. Lazăr” din anul 1934, revista noastră însemna tot atât, dacă nu chiar mai mult,

decît alte reviste „bătrîne”. În mintea noastră de adolescenți inflăcărați „O geană de lumină” era revista cea mai valoroasă din acea vreme și-i întrevădeam un viitor de aur în publicistica noastră.

Începuturile ei au fost furtunoase. „Provocarea” a venit de la liceul „Spiru Haret”, unde elevii editau o revistă, intitulată, mi se pare, „Mugur”. Colegii de la „Sf. Sava” se agitară și ei să scoată o revistă literară. Noi, cei de la liceul „Gh. Lazăr” ne puteam lăsa oare mai prejos? Nu! asta niciodată nu s-ar fi putut întîmpla, deoarece noi ne îndebeam foarte mult liceul și pe profesorii noștri și consideram că în toată țara nu pot

exista profesori mai buni și un liceu mai bun ca al nostru...

Mare frămîntare a fost asupra numelui revistei și al directorului ei. După ce s-au eliminat cel puțin alte zece denumiri, ne-am oprit la „O geană de lumină” și l-am rugat pe prof. Alexandru Graur să ne călăuzească primii pași ai revistei.

Apoi am început să scriem: unii poezii, alții schițe și nuvele, alții critică literară și așa mai departe... Revista era citită de un număr din ce în ce mai mare de elevi; cei mai siguri cititori fiind însă părinții noștri... Noi „scriitorii” ne plîmbam foarte mîndri prin oraș; aveam doar și noi cenaclul nostru, revista noastră.

Ne-a cuprins pe toți o sete de cultură; citeam mai mult decît înainte. Efectul s-a văzut imediat la „Societatea de filozofie” a clasei noastre, pe care o conducea cu mult tact și prestigiu profesorul I. Burișescu. După apariția revistei, calitatea conferințelor noastre lunare s-a ameliorat. Cu toții aveam ambiția să prezentăm cit mai bine problema incredințată. Se punea problema ca referatele cele mai bune să fie publicate în revistă... Și, în toată acestor frămîntări, ne-am trezit în preajma bacalaureatului. Am părăsit liceul „Gh. Lazăr” cu o stringere de inimă, care și azi mai persistă, fiindcă a fost frumoasă viața de licean, poate cea mai frumoasă parte

a vieții noastre. Pe urmă ne-am risipit cu toții în lumea largă...”

Astăzi făcînd unui cenaclu literar, în care s-au remarcat de-a lungul unui secol și mai bine de rodnică activitate tineri cu strălucite aptitudini — deveniți mai tirziu, ca să dăm doar cîteva exemple, scînteietorul epigramist Cîncinat Pavelescu, geograful poet Gh. Vilsan, romancierul, eseistul și dramaturgul Camil Petrescu, compozitorul Alfred Alessandrescu, Tudor Vianu și mulți alții — este purtată mai departe de o mulțime de elevi înzestrați și sîrguincioși.

Nădăjduim că dintre membrii actuali ai cenaclului se vor ridica, peste ani, oameni, cetățeni de naștere, care-și vor pune tot talentul și forța lor de muncă în slujba conținutului înfloririi a culturii și artelor românești.

ARMATA A PRELUAT PUTEREA IN TOGO

„Armata a preluat puterea în Togo” — a anunțat vineri dimineață șeful statului major al forțelor armate togoleze, locotenent-colonelul Eyadema.

Într-o declarație radiodifuzată, el a precizat că această acțiune a fost întreprinsă „având în vedere situația gravă ce există în țară”. Președintele Grunitzki, s-a aflat din surse informate citate de agenția FRANCE PRESSE, ar fi demisionat în cursul nopții. Atmosfera la Lome este calmă dar comunicațiile cu exteriorul sînt întrerupte. A fost proclamată starea excepțională.

În proclamația sa, Eyadema a anunțat că armata își asumă întreaga putere. Constituția a adăugat el, este suspendată. Adunarea Națională dizolvată și orice activitate politică interzisă. Va fi constituit, în următoarele ore, un comitet de conciliere națională, care va avea ca sarcină crearea unor instituții provizorii pentru o perioadă de trei luni, la sfîrșitul căreia vor fi organizate alegeri libere. Eyadema a declarat, de asemenea, că armata se angajează să transmită puterea civililor.

Scandalul Baker

Procesul fostului secretar al majorității democratice din Senatul S.U.A., Bobby Baker, care se desfășoară în prezent la Washington, a adus în sechina de jo, o serie de dezvăluiri revelatoare privind fraudele și escrocheriile de care s-a făcut vinovat unul dintre cei mai influenți politicieni americani, în perioada anilor 1955-1963. Trebuie să examinăm relațiile dintre acesta și cercurile bancare din California, tribunalul a aflat de la bancherul Kenneth Childs, din Los Angeles, care a compărtit în calitate de martor, că Baker i-a suferit, în octombrie 1962, și obținut de la Casa de Impunții și credit din California o „contribuție” de 100.000 dolari la fondul electoral al unui număr de opt candidați pentru Senat și Camera Reprezentanților. Potrivit indicațiilor lui Childs cei înțelegători nu au menționat niciodată că au primit aceste fonduri. Ministrul public, a anunțat, la rîndul lui, că deține probe, potrivit cărora, Baker a păstrat pentru sine 80.000 din cei 100.000 de dolari.

Un alt martor, Stuart Davis, președintele societății „Great Western Financial Corp.” a indicat că, în octombrie 1962, a remis lui Baker două plăcuți conținînd 50.000 dolari care, de asemenea, trebuiau să servescă finanțării campaniei electorale.

Bobby Baker a fost inculpat la 5 ianuarie 1966 după o anchetă întreprinsă de un mare juriu federal care a durat 15 luni. El este acuzat de fraude fiscale, escrocherii și furt. „Scandalul Baker” a fost folosit de partidul republican, în cursul campaniei electorale din 1963, din cauza relațiilor existente între fostul secretar al majorității democratice din Senat și Lyndon Johnson, pe atunci vice-președintele S.U.A.

Judecătorul Garsh, care prezidează tribunalul, a avertizat pe cei 12 membri ai juriului că procesul va dura între două luni și două luni și jumătate.

JAPONIA. — Aspect de la o adunare electorală care a avut loc la periferia orașului Tokio

pe scurt

- Secretarul general al Organizației Națiunilor Unite, U Thant, a adresat o scrisoare statelor membre ale O.N.U., prin care cerea noii contribuții voluntare pentru menținerea forțelor O.N.U. în Cipru. În perioada 26 decembrie 1965-26 iunie 1967, menținerea forțelor Națiunilor Unite în Cipru, se subliniază în scrisoare, va costa 10.285.000 dolari. De la creșterea forțelor O.N.U. în Cipru, 27 martie 1964, și pînă în iunie anul viitor, relevă U Thant, cheltuielile necesitate de menținerea acestor trupe sînt estimate la 69.715.000 dolari.
- Comisia Europeană a prezentat Comitetului belgian pentru 1 ianuarie 1968, înscrisul de colaborare cu acesta. Hotărîrea strage anularea contractului pe care Euratomul îl încheiează cu Belgia în legătură cu efectuarea în comuna a unor cercetări asupra reactorului atomic din Mol.
- În cercurile politice din Bruxelles se consideră că Euratomul a luat această măsură întrucît Consiliul Ministerial al C.E.E. nu a votat pentru această organizație de către un buget previzor pe anul 1967, deși programul ei financiar pe cinci ani a expirat la 31 decembrie 1966. De asemenea, mandatul actualii Comisii a Euratomului nu a fost reînnoit de la începutul anului 1966.
- 120 de monezi bătute în timpul domniei a diferiți împărați romani din secolele II și III au fost descoperite cu prilejul lucrărilor agricole efectuate în satul Talapita, din apropiere de Plovdiv.

Ipoteze privind originile vieții

Primele manifestări de viață pe pămînt și-ar avea originile în mediul fluid, grație acțiunii oxidului de carbon și nu dintr-un fel de mazăg foarte grosă cuprinzînd metan și amoniac cum s-a crezut pînă în prezent, a declarat dr. Philip Abelson, director al laboratorului de geofizică al Institutului Carnegie, în raportul său anual. Ipoteza admisă în general asupra originilor vieții este următoarea: pămîntul era învelit de o atmosferă foarte densă, formată, în principal, din amoniac și metan din care s-au format acizii amoniac — bază a proteinelor — apoi acestea s-au acumulat în oceanul primitiv într-un fel de mazăg, de unde a ieșit primul organism viu.

Dr. Abelson afirmă că dacă aceste ar fi fost cazul, s-ar regăsi în scoarța terestră resturi ale acestui amestec de amoniac și de metan și declară că este mult mai probabil că atmosfera primitivă consta în principal din oxid de carbon, azot și hidrogen, și că aceste gaze au format în sine oceanul primitiv o masă fluidă cu o densitate mică în care au apărut primii acizi amoniaci.

Vo Hong Tanh, luptător din rîndurile forțelor patriotice sud-vietnameze, în timpul unui atac împotriva forțelor militare americane, în districtul Duong Minh Chan

Semnificatia Cancelarului Kiesinger la Paris

Ieri a sosit la Paris, în cadrul unei vizite oficiale de două zile, cancelarul R. F. a Germaniei, Kurt Georg Kiesinger, și ministrul afacerilor externe, Willy Brandt.

Oficial călătoria lui Kiesinger în capitala Franței, prima de la numirea sa în postul de cancelar al R.F.G., se încadrează în consultările semestriale prevăzute în tratatul de cooperare franco-germană din 1963. Majoritatea observatorilor sînt de părere că această călătorie a lui Kiesinger înbracă, totuși, o semnificație specială, mai ales în ce privește dorința noului cancelar vest-german de a da un impuls nou relațiilor dintre Franța și Germania occidentală.

Referindu-se la problemele care vor face obiectul discu-

țiilor între de Gaulle și Kiesinger, agenția FRANCE PRESSE menționează că, în afara unei treceri în revistă a principalelor probleme ale actualității internaționale, cei doi interlocutori se vor opri, în special, asupra problemelor vest-europene. Printre aceste chestiuni un loc important îl va ocupa cererea Angliei de a adera la Piașa comună.

Ținînd cont că există încă un număr apreciabil de probleme, unde punctele de vedere ale celor două părți nu concordă, este de presupus că această primă întrevvedere franco-germană nu va duce la rezultate spectaculoase. Agenția FRANCE PRESSE în comentariul său, trece următoarea concluzie: „Întîlnirea de la Paris dintre Kiesinger și de Gaulle constituie, de fapt, pentru guvernul francez o explorare psihologică și politică a intențiilor noului guvern de la Bonn”.

Griji la Hollywood

... bazată pe perspectiva lui Kiesinger în capitala Franței, prima de la numirea sa în postul de cancelar al R.F.G., se încadrează în consultările semestriale prevăzute în tratatul de cooperare franco-germană din 1963. Majoritatea observatorilor sînt de părere că această călătorie a lui Kiesinger înbracă, totuși, o semnificație specială, mai ales în ce privește dorința noului cancelar vest-german de a da un impuls nou relațiilor dintre Franța și Germania occidentală.

Referindu-se la problemele care vor face obiectul discuțiilor între de Gaulle și Kiesinger, agenția FRANCE PRESSE menționează că, în afara unei treceri în revistă a principalelor probleme ale actualității internaționale, cei doi interlocutori se vor opri, în special, asupra problemelor vest-europene. Printre aceste chestiuni un loc important îl va ocupa cererea Angliei de a adera la Piașa comună.

Ținînd cont că există încă un număr apreciabil de probleme, unde punctele de vedere ale celor două părți nu concordă, este de presupus că această primă întrevvedere franco-germană nu va duce la rezultate spectaculoase. Agenția FRANCE PRESSE în comentariul său, trece următoarea concluzie: „Întîlnirea de la Paris dintre Kiesinger și de Gaulle constituie, de fapt, pentru guvernul francez o explorare psihologică și politică a intențiilor noului guvern de la Bonn”.

R. P. UNGARĂ. — Noua clinică a Universității din Pecs, una din cele mai moderne din țară

Z. FLOREA

„Turist” în Oceania

La Wellington s-a comunicat cu toată seriozitatea că generalul Ky va întreprinde „o vizită turistică” în Noua Zeelandă ca și în Australia. Turism în momente dramatice, cînd la Saigon pot fi percepute cu ușurință ecourile bătăliilor sîngeroase din Vietnamul de sud?

Marionetă pe care Washington a instalat-o la Saigon împodbind-o cu epoleți de general și cu titlul de prim-ministru al unui guvern care nu guvernează (din evidența lipsă de autoritate), Ky simte oare nevoia să-și destindă nervii privind peisajele calme, de o incântătoare frumusețe naturală, ale celor două țări insulare? Nervii generalului sînt poate, consumați, căci neșiguranța este întodeuna epuizantă iar asigurările Washingtonului nu oferă maximum de certitudine (soarta predecesorilor lui Ky este cunoscută). Totuși, Ky pleacă la drum minat de alte interese.

Într-un moment în care aventura sîngeroasă a S.U.A. în Vietnam a intrat într-un evident impas iar izolarea politică a agresorilor se accentuează, Ky încearcă să obțină de la „alișii siguri” garanții în ceea ce privește continuitatea ajutorului și, eventual, sporeala lui. Fiește, potențialul militar al Australiei și Noul Zeelande nu poate avea o influență efectivă în ceea ce privește desfășurarea războiului din Vietnam. Însă Ky dorește să atragă într-o măsură mai mare cele două țări în agresiunea împotriva poporului vietnamez. Călătoria „turistică” a Wellington și Canberra va avea un singur punct la ordinea de zi: convorbiri privind războiul din Vietnam. De altfel, chiar „turistul” măturisea că dorește celor două țări pentru ajutorul pe care i-l acordă. Și, simbolic, înainte de a porni la drum, generalul își propune o „întîlnire” cu trupele australiene și neozelandeze aflate

Haz de necaz la Casteau

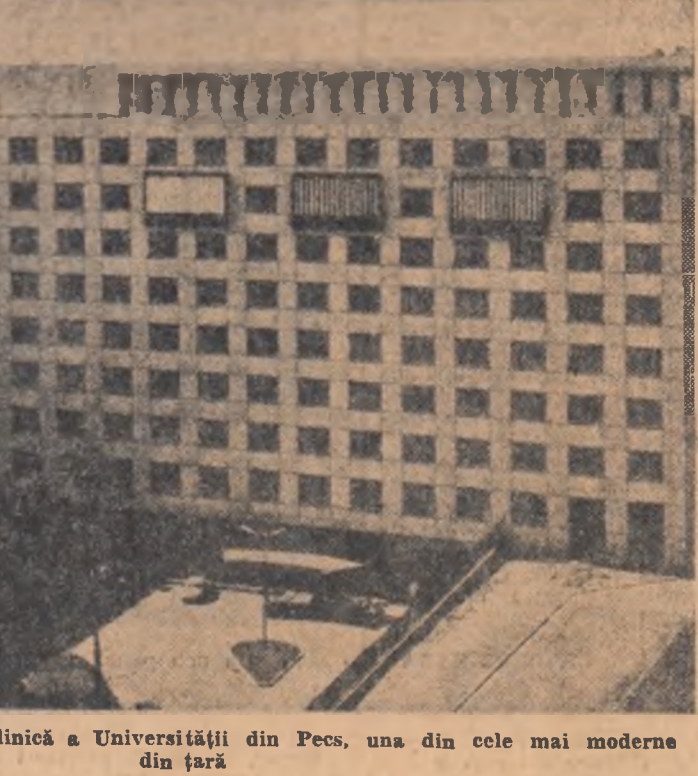
Reporterii prezenți vinerea trecută la festivitatea, ce se voia simbolică, a inaugurării primei clădiri din nouul centru al S.H.A.P.E. la Casteau au fost martorii unui moment inedit.

În lipsa unui imn al N.A.T.O. comandantul fanfarei militare belgiene a avut ideea să pună pe seară înscrisul de la Casteau, un foarte sălățat marș cunoscut în Belgia sub titlul „marșul bucuriei”. Spre amuzamentul cunoscătorilor, generalul Lemnitzer, comandantul șef alfanteriei, care nu cunoștea muzical, a luat poziția „de onor”. Exemplul a fost urmat imediat de toți subalternii. Pe platoul de la Casteau a putut fi văzut un spectacol pîcînt: peste douăzeci de generali salutînd în cea mai ceremonioasă tinută a cîntecului vesel pe care-l fredonează de obicei băiețandrii belgieni.

Ironia unui asemenea tablou n-a putut scăpa nimănui. E un secret cunoscut de toți că noii locatari atlantici, năuțaji fără voce de la Fontaineleau în periferia mohorâtă de la Casteau, n-au nici un motiv de veselie. Unii dintre ziarisții prezenți au remarcat că „marșul bucuriei” se potrivește ca nuca-n perete elitei militare atlantice venită cu „ordin de evacuare” de la Paris. Alții au apreciat buna inspirație (cu voce sau fără voce) a dirijorului belgian, care a lansat cea mai reușită ironie „muzicală” la adresa actualii stări de spirit din N.A.T.O. confruntat cu atîtea necazuri!

Spre amuzamentul asistenței surprizele au continuat. Apropiindu-se de microfon, generalul Lemnitzer a declarat cu aerul cel mai fericit din lume: „Sînt bucurios și foarte multumit să inaugurez în această excelentă poziție și ambianță primul edificiu al S.H.A.P.E.”.

E ușor să ne închipuim câte zîmbete largi vor fi înflorit pe

R. P. UNGARĂ. — Noua clinică a Universității din Pecs, una din cele mai moderne din țară

publice față de regimul său. Liderul laburist Callwell a anunțat intenția de a se afla în fruntea demonstrațiilor care vor protesta împotriva vizitei lui Ky. Conducătorul laburistilor din Noua Zeelandă a făcut cunoscut că nu va accepta nici o invitație oficială în timpul șederii lui Ky pe insulă. Muncitorii portuari au declarat greve de protest față de proiectata vizită iar din Auckland a pornit o telegramă către premierul Holyoake în care se spune că Ky „nu va fi niciodată bine venit în Noua Zeelandă”.

În cele două țări, prin tradiție, viața politică este domoală, lipsită de evenimente furtunoase. Ceea ce se întîmplă în Vietnam și implicarea Australiei și Noul Zeelande într-un război agresiv au schimbat climatul politic declanșînd un val de răsunătoare acțiuni protestatare. Nu-i greu de înțeles de ce Ky nu va fi bine venit în Oceania, „Guvernul Ky nu se bucură de nici un sprijin în rîndul poporului și nu există nici o vîrgă care să lege populația de conducătorii de la Saigon” — scria recent NEUE RHEIN ZETUNG sub semnătura cunoscutului publicist Feder-

M. RAMURĂ